

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ผลการศึกษาเรื่อง อิทธิพลของศักยภาพในการทำงาน การสนับสนุนทางสังคม พฤติกรรมการดูแลตนเอง และการเห็นคุณค่าแห่งตนที่มีผลต่อความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเพื่อศึกษาอิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลรวมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีผลต่อความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ซึ่งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

- 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.2 ข้อมูลความคิดเห็นของตัวแปรที่ศึกษา
- 4.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนและความโด่งตัวแปรสังเกต
- 4.4 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกต
- 4.5 โมเดลสมการโครงสร้างความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุ

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ สถานะการอยู่อาศัย อาชีพ รายได้จากงานประจำต่อเดือน เงินออม ภาระหนี้สิน รายได้เสริม นอกเหนือจากงานประจำ โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และ ค่าร้อยละ (percentage) มีรายละเอียดดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	244	48.80
หญิง	256	51.20
รวม	500	100.0

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อายุ		
61-65 ปี	306	61.20
66-70 ปี	143	28.60
71-75 ปี	46	9.20
มากกว่า 75 ปี	5	1.00
รวม	500	100.00
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	320	64.00
ปริญญาตรี	156	31.20
สูงกว่าปริญญาตรี	24	4.80
รวม	500	100.00
สถานภาพ		
โสด	108	21.60
แต่งงาน	392	78.40
รวม	500	100.00
สถานะการอยู่อาศัย		
อยู่คนเดียว	77	15.40
อยู่กับสามี/ภรรยา/ลูก	330	66.00
อยู่กับญาติ/คนรู้จัก	93	18.60
รวม	500	100.00
อาชีพ		
ทำงานในหน่วยงานภาคเอกชน	297	59.40
ทำงานในหน่วยงานภาครัฐ	203	40.60
รวม	500	100.00
รายได้จากงานประจำต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท	141	28.20
10,001-20,000 บาท	177	35.40
20,001-30,000 บาท	108	21.60
30,001-40,000 บาท	35	7.00
40,001-50,000 บาท	29	5.80
50,001 บาทขึ้นไป	10	2.00
รวม	500	100.00

ตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เงินออม		
ไม่มีเงินออม	137	27.40
ต่ำกว่า 50,000 บาท	168	33.60
50,000-100,000 บาท	99	19.80
100,001 บาทขึ้นไป	96	19.20
รวม	500	100.00
ภาระหนี้สิน		
มีหนี้สิน	178	35.60
ไม่มีหนี้สิน	322	64.40
รวม	500	100.00
รายได้เสริมนอกเหนือจากการทำงานประจำ		
มีรายได้เสริม	204	40.80
ไม่มีรายได้เสริม	296	59.20
รวม	500	100.00

จากตารางที่ 7 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.20 อายุระหว่าง 60-65 ปี คิดเป็นร้อยละ 61.20 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 64 สถานภาพแต่งงาน คิดเป็นร้อยละ 78.40 สถานการณ์อยู่อาศัย อยู่กับสามี/ภรรยา/ลูก คิดเป็นร้อยละ 66 ทำงานในหน่วยงานภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 59.40 รายได้จากงานประจำต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.40 เงินออมต่ำกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.60 ไม่มีหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ 64.40 และมีรายได้เสริมนอกเหนือจากการทำงานประจำ คิดเป็นร้อยละ 59.20

4.2 ข้อมูลความคิดเห็นของตัวแปรที่ศึกษา

ข้อมูลความคิดเห็นของตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับศักยภาพในการทำงาน การสนับสนุนทางสังคม พฤติกรรมการดูแลตนเอง การเห็นคุณค่าแห่งตน และความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณ พิจารณาจากค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ดังตารางที่ 8 -

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพในการทำงาน

ศักยภาพในการทำงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
wp1 ท่านพัฒนาความรู้ ทักษะ และความสามารถให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	3.73	0.89	มาก
wp2 ท่านแสวงหาความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับงานอย่างต่อเนื่อง	3.50	0.92	มาก
wp3 ท่านมีเทคนิคในการติดต่อสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ ให้เข้าใจง่าย	3.40	0.92	มาก
wp4 ท่านพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง	3.56	0.83	มาก
wp5 ความสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ท่านกำหนด	3.58	0.90	มาก
โดยรวม	3.55	0.70	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพในการทำงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.55$, S.D.=0.70) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ มุมมองด้านบวกต่อปัญหาท่านพัฒนาความรู้ ทักษะ และความสามารถให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานอยู่เสมอ ($\bar{X}=3.73$, S.D.=0.89) รองลงมาคือ ความสำเร็จของงานเป็นไปตามเป้าหมายที่ท่านกำหนด ($\bar{X}=3.58$, S.D.=0.90) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านมีเทคนิคในการติดต่อสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ ให้เข้าใจง่าย ($\bar{X}=3.40$, S.D.=0.92)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการสนับสนุนทางสังคม

การสนับสนุนทางสังคม	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
ss1 ท่านได้รับความรักและการดูแลเอาใจใส่จากบุคคลในครอบครัว	3.82	0.91	มาก
ss2 คนรอบข้างเคารพยกย่องในตัวท่าน	3.69	0.81	มาก
ss3 ท่านได้รับการช่วยเหลือด้านแรงงาน สิ่งของ เครื่องใช้ เงินทอง และความสะดวกในการรับบริการต่างๆ จากคนรอบข้าง	3.52	0.88	มาก
ss4 ท่านมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัว ชุมชน และสังคม	3.67	0.88	มาก
ss5 ท่านได้รับข่าวสารหรือคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน	3.49	0.86	มาก
โดยรวม	3.64	0.67	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$, S.D.=0.67) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านได้รับความรักและการดูแลเอาใจใส่จากบุคคลในครอบครัว ($\bar{X}=3.82$, S.D.=0.91) รองลงมาคือ ท่านมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัว ชุมชน และสังคม ($\bar{X}=3.67$, S.D.=0.88) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านได้รับข่าวสารหรือคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตประจำวัน ($\bar{X}=3.49$, S.D.=0.86)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการดูแลตนเอง

พฤติกรรมการดูแลตนเอง	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
scb1 ท่านรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายในปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละวัน	3.60	0.88	มาก
scb2 ท่านออกกำลังกายอย่างน้อยครั้งละ 30 นาที เป็นเวลา 3-5 วัน ต่อสัปดาห์	3.28	0.88	ปานกลาง
scb3 ท่านสามารถดูแลตนเองได้อย่างถูกต้องเมื่อเจ็บป่วย	3.46	0.86	มาก
scb4 ท่านสามารถจัดการความเครียดได้	3.46	0.88	มาก
scb5 ท่านนอนหลับพักผ่อนอย่างเต็มที่เป็นประจำทุกวัน	3.56	0.80	มาก
โดยรวม	3.47	0.64	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการดูแลตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.47$, S.D.=0.64) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อร่างกายในปริมาณที่เหมาะสมในแต่ละวัน ($\bar{X}=3.60$, S.D.=0.88) รองลงมาคือ ท่านนอนหลับพักผ่อนอย่างเต็มที่เป็นประจำทุกวัน ($\bar{X}=3.56$, S.D.=0.80) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านออกกำลังกายอย่างน้อยครั้งละ 30 นาที เป็นเวลา 3-5 วัน ต่อสัปดาห์ ($\bar{X}=3.28$, S.D.=0.88)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเห็นคุณค่าแห่งตน

การเห็นคุณค่าแห่งตน	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
sep1 ท่านรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง	3.85	0.84	มาก
sep2 ท่านเชื่อมั่นว่าจะได้รับในสิ่งที่ท่านต้องการเสมอ	3.58	0.84	มาก
sep3 ท่านรู้สึกมีความหวังในชีวิตตลอดเวลา	3.61	0.84	มาก
sep4 ท่านรู้สึกที่สามารถจัดการสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง	3.62	0.87	มาก

sep5 ท่านรู้สึกว่าคุณค่าต่อครอบครัว ชุมชน สังคม	3.65	0.82	มาก
โดยรวม	3.66	0.63	มาก

จากตารางที่ 11 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการเห็นคุณค่าแห่งตนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.66$, S.D.=0.63) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ท่านรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง ($\bar{X}=3.85$, S.D.=0.84) รองลงมาคือ ท่านรู้สึกว่าคุณค่าต่อครอบครัว ชุมชน สังคม คือ ($\bar{X}=3.65$, S.D.=0.82) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านเชื่อมั่นว่าจะได้รับในสิ่งที่ท่านต้องการเสมอ ($\bar{X}=3.58$, S.D.=0.84)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุ

ความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุ	\bar{X}	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
rwr1 ผลตอบแทนจากการทำงานหลังเกษียณทำให้ท่านมีเงินเพียงพอในการดำเนินชีวิต	3.55	0.96	มาก
rwr2 ท่านมีสุขภาพที่แข็งแรงสามารถทำงานหลังเกษียณได้	3.48	0.89	มาก
rwr3 ท่านรู้สึกสนุกและมีความพึงพอใจในการทำงานหลังเกษียณ	3.49	0.87	มาก
rwr4 ความรู้ ทักษะของท่านสามารถนำไปใช้ทำงานหลังเกษียณได้	3.48	0.94	มาก
rwr5 ท่านมีความพึงพอใจต่อองค์กรที่จ้างท่านทำงานหลังเกษียณ	3.46	0.93	มาก
โดยรวม	3.49	0.72	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.49$, S.D.=0.72) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผลตอบแทนจากการทำงานหลังเกษียณทำให้ท่านมีเงินเพียงพอในการดำเนินชีวิต ($\bar{X}=3.55$, S.D.=0.96) รองลงมาคือ ท่านรู้สึกสนุกและมีความพึงพอใจในการทำงานหลังเกษียณ ($\bar{X}=3.49$, S.D.=0.87) และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านมีความพึงพอใจต่อองค์กรที่จ้างท่านทำงานหลังเกษียณ ($\bar{X}=3.46$, S.D.=0.93)

4.3 การวิเคราะห์ความเบ้และความโด่งตัวแปรสังเกต

การวิเคราะห์การแจกแจงข้อมูลของตัวแปรสังเกต จำนวน 36 ตัวแปร โดยการวิเคราะห์ค่าความเบ้ (skewness) และค่าความโด่ง (kurtosis) พบว่าตัวแปรมีการแจกแจงข้อมูลแบบปกติ ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ค่าความเบ้และความโด่งตัวแปรสังเกต

ตัวแปรสังเกต	ค่าความเบ้ (Skewness)	ค่าความโด่ง (Kurtosis)
ss1	-0.801	0.809
ss2	-0.278	-0.030
ss3	-0.399	0.216
ss4	-0.246	-0.282
ss5	-0.254	0.038
wp1	-0.736	0.765
wp2	-0.212	-0.217
wp3	-0.135	-0.169
wp4	-0.430	0.388
wp5	-0.294	-0.018
scb1	-0.452	0.258
scb2	-0.195	0.305
scb3	-0.094	-0.245
scb4	-0.075	-0.324
scb5	0.300	-0.587
sep1	-0.642	0.619
sep2	-0.308	0.163
sep3	-0.321	0.013
sep4	-0.339	-0.103
sep5	-0.315	0.274
rwr1	-0.373	-0.099
rwr2	-0.134	-0.235
rwr3	-0.151	-0.331
rwr4	-0.195	-0.205
rwr5	-0.411	-0.027

จากตารางที่ 13 พบว่าค่าความเบ้อยู่ระหว่าง -0.801 ถึง -0.075 และค่าความโด่งอยู่ระหว่าง -0.018 ถึง 0.809 ซึ่งค่าความเบ้ (skewness) อยู่ระหว่าง -3 ถึง +3 และค่าความโด่ง (kurtosis) อยู่ระหว่าง -10 ถึง +10 แสดงว่าตัวแปรมีการแจกแจงข้อมูลแบบปกติ (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2557: 98)

4.4 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกต

การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกต จำนวน 25 ตัวแปร พบว่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตเป็นไปในทิศทางบวกทุกคู่ ดังตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกต

	wp1	wp2	wp3	wp4	wp5	ss1	ss2	ss3	ss4	ss5	scb1	scb2	scb3	scb4	scb5	sep1	sep2	sep3	sep4	sep5	rwr1	rwr2	rwr3	rwr4	rwr5
wp1		.596**	.554**	.493**	.527**	.455**	.354**	.390**	.325**	.309**	.439**	.323**	.348**	.286**	.299**	.439**	.371**	.413**	.327**	.365**	.407**	.362**	.419**	.404**	.307**
wp2			.587**	.522**	.421**	.284**	.245**	.229**	.210**	.256**	.334**	.321**	.319**	.347**	.284**	.279**	.303**	.332**	.339**	.299**	.305**	.375**	.371**	.412**	.298**
wp3				.560**	.505**	.316**	.292**	.349**	.285**	.329**	.409**	.404**	.391**	.409**	.369**	.338**	.371**	.394**	.357**	.362**	.418**	.424**	.401**	.374**	.322**
wp4					.558**	.298**	.273**	.294**	.271**	.366**	.385**	.311**	.304**	.361**	.324**	.344**	.372**	.402**	.329**	.380**	.318**	.377**	.326**	.386**	.340**
wp5						.297**	.361**	.321**	.314**	.330**	.365**	.294**	.355**	.350**	.333**	.292**	.288**	.348**	.382**	.348**	.329**	.416**	.309**	.381**	.293**
ss1							.591**	.548**	.535**	.415**	.392**	.289**	.374**	.278**	.355**	.501**	.339**	.405**	.363**	.472**	.458**	.367**	.323**	.360**	.316**
ss2								.514**	.485**	.468**	.348**	.334**	.326**	.269**	.259**	.439**	.398**	.390**	.349**	.411**	.415**	.352**	.274**	.350**	.348**
ss3									.513**	.471**	.422**	.304**	.309**	.303**	.346**	.465**	.441**	.362**	.382**	.385**	.462**	.377**	.376**	.354**	.304**
ss4										.465**	.365**	.285**	.396**	.324**	.256**	.412**	.358**	.335**	.380**	.436**	.384**	.382**	.306**	.326**	.309**
ss5											.341**	.312**	.275**	.298**	.282**	.341**	.342**	.359**	.391**	.370**	.359**	.355**	.336**	.404**	.345**
scb1												.462**	.454**	.383**	.368**	.491**	.420**	.373**	.328**	.369**	.362**	.370**	.356**	.374**	.338**
scb2													.525**	.443**	.337**	.315**	.317**	.362**	.274**	.320**	.448**	.431**	.442**	.408**	.390**
scb3														.527**	.407**	.328**	.321**	.348**	.388**	.372**	.405**	.401**	.390**	.383**	.357**
scb4															.557**	.289**	.318**	.382**	.413**	.343**	.394**	.367**	.416**	.419**	.322**
scb5																.325**	.298**	.325**	.305**	.300**	.366**	.342**	.305**	.372**	.295**
sep1																	.546**	.528**	.391**	.494**	.395**	.395**	.377**	.341**	.333**
sep2																		.525**	.393**	.408**	.416**	.412**	.331**	.339**	.291**
sep3																			.423**	.427**	.427**	.446**	.436**	.389**	.360**
sep4																				.440**	.411**	.445**	.433**	.433**	.291**
sep5																					.381**	.358**	.325**	.380**	.375**
rwr1																						.551**	.510**	.487**	.445**
rwr2																							.569**	.483**	.444**
rwr3																								.600**	.491**
rwr4																									.570**
rwr5																									

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 14 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตมีค่าอยู่ระหว่าง 0.210-0.600 ทุกค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกต ซึ่งค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปร มีค่าไม่เกิน 0.80 ทำให้ไม่มีภาวะที่ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันสูงเกินไป (multicollinearity) (Grewal, Cote and Baumgartner, 2004: 519-529)

4.5 โมเดลสมการโครงสร้างความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุ

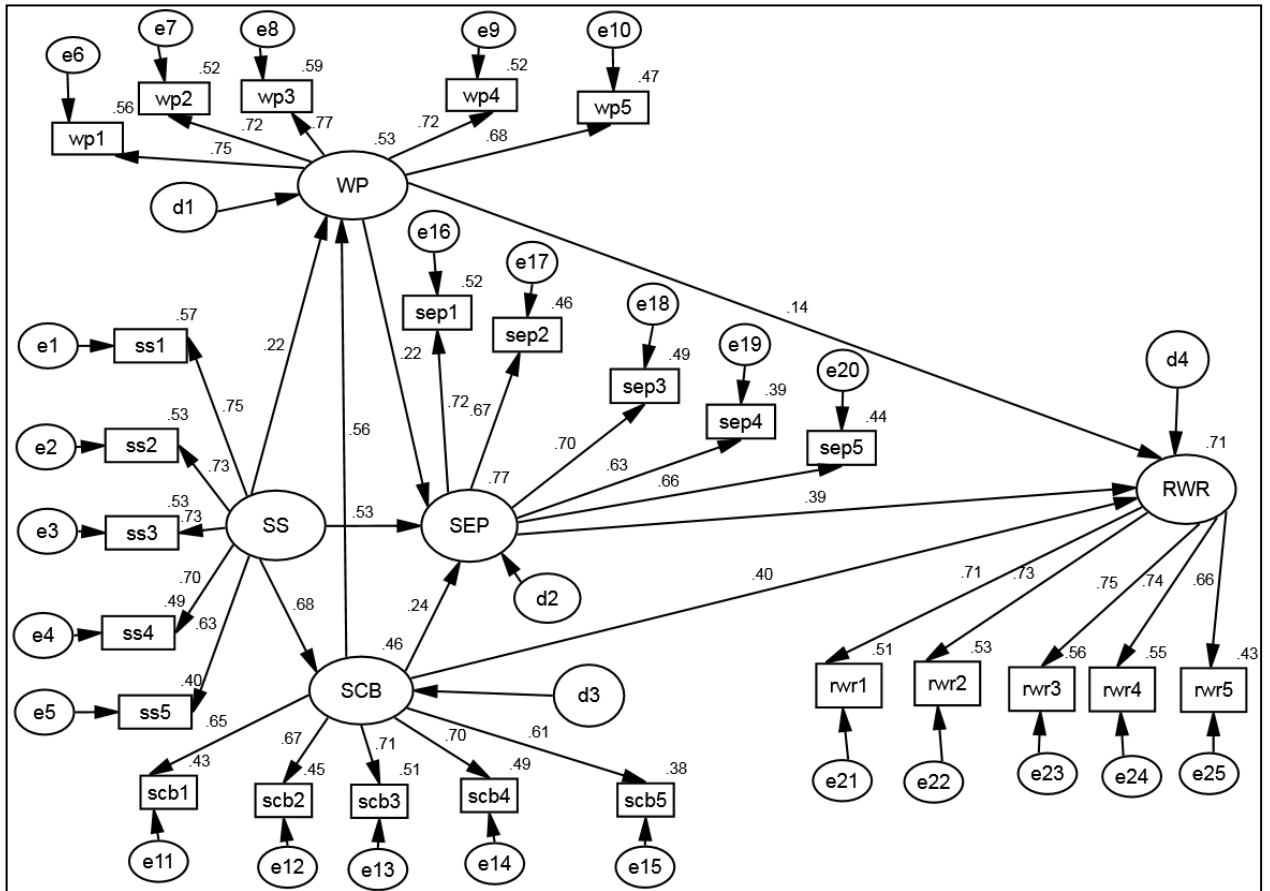
ส่วนนี้จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างของตัวแปรที่ศึกษาตามกรอบแนวคิดการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และผลการวิเคราะห์อิทธิพลรวม (Total Effect) อิทธิพลทางตรง (Direct Effect) และอิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effect) ระหว่างตัวแปร ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.5.1 การวิเคราะห์ความสอดคล้องกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ามีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังตารางที่ 15 และภาพที่ 2

ตารางที่ 15 ค่าสถิติความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุ

เกณฑ์ดัชนี	ค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์	ผลการพิจารณา
P-value of Chi-square>0.05	0.000	ไม่ผ่านเกณฑ์
CMIN/DF \leq 3	2.432	ผ่านเกณฑ์
GFI \geq 0.90	0.903	ผ่านเกณฑ์
TLI \geq 0.90	0.925	ผ่านเกณฑ์
CFI \geq 0.90	0.933	ผ่านเกณฑ์
RMSEA \leq 0.08	0.054	ผ่านเกณฑ์
CN> 200	236	ผ่านเกณฑ์

Chi-square = 646.978, df = 266, P = 0.000, $\chi^2/df = 2.432$, GFI = 0.903, TLI = 0.925,

CFI = 0.933, RMSEA = 0.054, CN = 236, *P < 0.05

ภาพที่ 2 โมเดลสมการโครงสร้างความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุ

จากตารางที่ 15 และภาพที่ 2 ผลการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุพบว่า ค่าสถิติไคสแควร์ (p-value of chi-square) เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ทำให้ไม่ผ่านเกณฑ์ ทั้งนี้การใช้ค่าไคสแควร์ (chi-square) มีข้อจำกัดกล่าวคือ ค่าไคสแควร์จะมีค่าสูง หากขนาดตัวอย่างใหญ่ ซึ่งควรพิจารณาจากค่าไคสแควร์สัมพันธ์ด้วย (relative chi-square หรือ CMIN/DF) (Kline, 2011: 204; Hair et al., 2010: 648-649; กัลยา วานิชย์บัญชา, 2557: 109-110) ซึ่งค่าไคสแควร์สัมพันธ์ (relative chi-square หรือ CMIN/DF) เท่ากับ 2.432 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) เท่ากับ 0.903 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบของ Tucker and Lewis (TLI) เท่ากับ 0.925 ค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืนเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 0.933 ค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของความคลาดเคลื่อนโดยประมาณ

(RMSEA) เท่ากับ 0.054 และค่าขนาดตัวอย่างวิกฤต (critical N หรือ CN) เท่ากับ 236 ซึ่งค่าดัชนีทุกค่าผ่านเกณฑ์ ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าโมเดลสมการโครงสร้างความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ตารางที่ 16 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตัวแปรแฝงของโมเดลการวัดในโมเดลสมการโครงสร้างความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุ

องค์ประกอบ/ ตัวแปร	Standardized factor loading	S.E.	R ²	Variances	PC	PV
WP					0.825	0.589
wp1	0.751	***	0.565	0.353		
wp2	0.722	0.064	0.521	0.4		
wp3	0.770	0.064	0.593	0.357		
wp4	0.722	0.057	0.522	0.321		
wp5	0.683	0.063	0.466	0.433		
SS					0.868	0.570
ss1	0.754	***	0.569	0.368		
ss2	0.726	0.055	0.527	0.306		
ss3	0.731	0.060	0.534	0.371		
ss4	0.698	0.060	0.487	0.392		
ss5	0.633	0.059	0.401	0.465		
SCB					0.844	0.520
scb1	0.652	***	0.425	0.506		
scb2	0.673	0.082	0.452	0.464		
scb3	0.712	0.081	0.507	0.373		
scb4	0.698	0.082	0.487	0.344		
scb5	0.613	0.073	0.375	0.39		
SEP					0.855	0.542
sep1	0.720	***	0.519	0.318		
sep2	0.676	0.067	0.457	0.373		
sep3	0.699	0.067	0.489	0.362		
sep4	0.629	0.069	0.395	0.494		
sep5	0.663	0.065	0.44	0.397		

ตารางที่ 16 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตัวแปรแฝงของโมเดลการวัดในโมเดลสมการโครงสร้าง ความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุ (ต่อ)

องค์ประกอบ/ ตัวแปร	Standardized factor loading	S.E.	R ²	Variances	PC	PV
RWR					0.862	0.557
rwr1	0.712	***	0.507	0.502		
rwr2	0.727	0.063	0.529	0.409		
rwr3	0.752	0.062	0.566	0.313		
rwr4	0.742	0.066	0.55	0.37		
rwr5	0.657	0.066	0.432	0.462		

หมายเหตุ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานของตัวแปรทุกตัวมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

*** หมายถึง พารามิเตอร์บังคับ (constrain)

จากตารางที่ 16 การตรวจสอบความเชื่อถือได้ของโมเดลการวัดในโมเดลสมการโครงสร้าง ความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุ พบว่าค่าความเที่ยงตรงของตัวแปรแฝง (construct reliability: PC) ของศักยภาพในการทำงาน (WP) เท่ากับ 0.825 การสนับสนุนทางสังคม (SS) เท่ากับ 0.868 พฤติกรรมการดูแลตนเอง (SCB) เท่ากับ 0.844 การเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) เท่ากับ 0.855 และความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณ (RWR) เท่ากับ 0.862 มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.7 (ยูท โภยวรรณ, 2556: 108, 156-157; Hair et al., 2010: 668-669) ค่าความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดได้ (average variance extracted: PV) มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 (ยูท โภยวรรณ, 2556: 108, 156-157) ของศักยภาพในการทำงาน (WP) เท่ากับ 0.589 การสนับสนุนทางสังคม (SS) เท่ากับ 0.570 พฤติกรรมการดูแลตนเอง (SCB) เท่ากับ 0.520 การเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) เท่ากับ 0.542 และความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณ (RWR) เท่ากับ 0.557 มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 (ยูท โภยวรรณ, 2556: 108, 156-157; Hair et al., 2010: 668-669) และค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐาน (standardized factor loading) ของศักยภาพในการทำงาน (WP) การสนับสนุนทางสังคม (SS) พฤติกรรมการดูแลตนเอง (SCB) การเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) และความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณ (RWR) อยู่ระหว่าง 0.629-0.770 มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 (ยูท โภยวรรณ, 2556: 108, 156-157; Hair et al., 2010: 668-669) ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่า โมเดลการวัดในโมเดลสมการโครงสร้างความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณของผู้สูงอายุ มีความเชื่อถือได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ตัวแปรทุกตัวมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.5.2 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม อิทธิพลรวมของและสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของตัวแปรที่ศึกษา

ตารางที่ 17 อิทธิพลทางตรง อิทธิพลทางอ้อม อิทธิพลรวมของและสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ของตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรสาเหตุ	ตัวแปรผล											
	WP			SCB			SEP			RWR		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
WP	-	-	-	-	-	-	0.22*	-	0.22*	0.14*	0.09*	0.23*
SS	0.22*	0.38*	0.60*	0.68*	-	0.68*	0.53*	0.29*	0.82*	-	0.67*	0.67*
SCB	0.56*	-	0.56*	-	-	-	0.24*	0.12*	0.36*	0.40*	0.22*	0.62*
SEP	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0.39*	-	0.39*
R ²	0.53			0.46			0.77			0.71		

หมายเหตุ DE=Direct effect, IE=Indirect effect, TE=Total effect

*ค่าอิทธิพลมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 17 พบว่าศักยภาพในการทำงาน (WP) มีอิทธิพลรวมต่อการเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.22 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยศักยภาพในการทำงาน (WP) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.22 และไม่มีอิทธิพลทางอ้อม

ศักยภาพในการทำงาน (WP) มีอิทธิพลรวมต่อความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณ (RWR) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.23 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยศักยภาพในการทำงาน (WP) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณ (RWR) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.14 และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านการเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.09

การสนับสนุนทางสังคม (SS) มีอิทธิพลรวมต่อศักยภาพในการทำงาน (WP) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.60 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยการสนับสนุนทางสังคม (SS) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อศักยภาพในการทำงาน (WP) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.22 และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านพฤติกรรมดูแลตนเอง (SCB) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.38

การสนับสนุนทางสังคม (SS) มีอิทธิพลรวมต่อพฤติกรรมดูแลตนเอง (SCB) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.68 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยการสนับสนุนทางสังคม (SS) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อพฤติกรรมดูแลตนเอง (SCB) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.68 และไม่มีอิทธิพลทางอ้อม

การสนับสนุนทางสังคม (SS) มีอิทธิพลรวมต่อการเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.82 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยการสนับสนุนทางสังคม (SS) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.53 และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านศักยภาพในการทำงาน (WP) และผ่านพฤติกรรมการดูแลตนเอง (SCB) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.29

การสนับสนุนทางสังคม (SS) มีอิทธิพลรวมต่อความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณ (RWR) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.67 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยการสนับสนุนทางสังคม (SS) ไม่มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณ (RWR) แต่มีอิทธิพลทางอ้อมผ่านศักยภาพในการทำงาน (WP) ผ่านพฤติกรรมการดูแลตนเอง (SCB) และผ่านการเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.67

พฤติกรรมดูแลตนเอง (SCB) มีอิทธิพลรวมต่อศักยภาพในการทำงาน (WP) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.56 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพฤติกรรมดูแลตนเอง (SCB) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อศักยภาพในการทำงาน (WP) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.56 และไม่มีอิทธิพลทางอ้อม

พฤติกรรมดูแลตนเอง (SCB) มีอิทธิพลรวมต่อการเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.36 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพฤติกรรมดูแลตนเอง (SCB) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อการเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.24 และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านศักยภาพในการทำงาน (WP) ค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.12

พฤติกรรมดูแลตนเอง (SCB) มีอิทธิพลรวมต่อความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณ (RWR) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.62 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยพฤติกรรมดูแลตนเอง (SCB) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณ (RWR) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.40 และมีอิทธิพลทางอ้อมผ่านศักยภาพในการทำงาน (WP) และผ่านการเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) ค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.22

การเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) มีอิทธิพลรวมต่อความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณ (RWR) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.39 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยการเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณ (RWR) มีค่าอิทธิพลเท่ากับ 0.39 และไม่มีอิทธิพลทางอ้อม

ศักยภาพในการทำงาน (WP) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.53 หมายความว่าความผันแปรของศักยภาพในการทำงาน (WP) เกิดจากอิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคม (SS) และพฤติกรรมดูแลตนเอง (SCB) ร้อยละ 53 ขณะที่พฤติกรรมดูแลตนเอง (SCB) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.46 หมายความว่าความผันแปรของพฤติกรรมดูแลตนเอง (SCB) เกิดจากอิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคม (SS) ร้อยละ 46 ส่วนการเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.77 หมายความว่าความผันแปรของการเห็นคุณค่าแห่ง

ตน (SEP) เกิดจากอิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคม (SS) ศักยภาพในการทำงาน (WP) และ พฤติกรรมการดูแลตนเอง (SCB) ร้อยละ 77 สำหรับความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณ (RWR) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ 0.71 หมายความว่าความผันแปรของความพร้อมในการทำงานหลังเกษียณ (RWR) เกิดจากอิทธิพลของการสนับสนุนทางสังคม (SS) ศักยภาพในการทำงาน (WP) พฤติกรรมการดูแลตนเอง (SCB) และการเห็นคุณค่าแห่งตน (SEP) ร้อยละ 71